

do příběhu a zároveň mu ponechat kritický odstup od sledovaného. Při intimních scénách tak nemá člověk pocit studu z nepatřičného špehování - ať už jde o láskyplné manželské milování, zobrazení odosobněného sexu či dokonce znásilnění.

Trierovy filmy, ačkoli velmi působivé, zřejmě nejsou určeny k dojmání. Chtějí klást otázky, a to otázky zásadní. V tom je autor nesmlouvavý, jde na tělo, na dřev. Ohledává hranice lidskosti, hranice víry a lásky, snad je i posouvá. Ačkoli tomu možná nebudete věřit, filmy jsou přesto plné humoru - jemného, chytrého, ironizujícího. I tím snad tvůrce naznačuje, že není třeba ulpívat na prvoplánové brutalitě či sentimentu. Pro mne samotného znamenaly tyto filmy především velmi důrazné vyslovení otázky lidského zla. Nejsem si vůbec jist, zda Trierovou odpovědí je Golgota nebo Sodoma.

Jan Zahradníček

Promítání: Prolomit vlny (Pá 26.5. 2006, 19 hod.), Dogville (Pá 16.6. 2006, 19 hod.)

*Já pravý šibeničník jsem,
pln neřesti a zvůle,
do něhož hřích tak zažral se
jako rez do cibule.
Za ucho, Pane, chyť mě, psa,
kost milosti dej ohryzat,
a poruč zhurta k tomu:
Marš, do nebe syp domů!*

Anonym ze sedmnáctého století (překlad B. B. Bašus)

**REDAKCE SD KATAKOMBY VÁM PŘEJE POŽEHNANÉ
PROŽITÍ SVATODUŠNÍCH SVÁTKŮ**

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

satellite 1-416

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org

Upozornění: Uveřejněné články nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce SD

Vydává: Sbor Českobratrské církve evangelické, Praha 10 - Vršovice, Tulská 1

Adresa redakce tamtéž. Tel.: 272 734 010, Sb.mobil: 776 123 320

e-mail: evang10vrs@atlas.cz; http://vrsovice.evangelnet.cz

Návrh obálky: Ondřej Rada; Odpovědný redaktor: Ing. Jiří Ort; Náklady na jeden výtisk: 11,50,- Kč

katakomby

Sborový dopis Vršovického sboru Českobratrské církve evangelické

● Lobkovický graduál - iniciála „S“ s motivem „Seslání Ducha sv.“ (kolem r.1500) ●

Květen 2006 – svatodušní

*Vy všichni jste přece skrze víru syny Božími v Kristu
Ježíši.
Galatským 3,26*

Milí přátelé,

toto číslo sborového dopisu je svatodušní. Je tedy věnováno církvi. Čím dál tím víc si uvědomuji, jak právě představy o církvi jsou tím, co mezi námi vytváří problémy. Protože v církvi jsme doma a chceme v ní být doma. A církev by měla být poslušná a následovat svého Pána, našeho Spasitele, Ježíše Krista. Ale – hned se objeví ale. Ocitáme se v oblasti nejvyšší citlivosti – moc nám na tom všem přece záleží, protože církev máme rádi a chtěli bychom, aby tu dělala svému Pánu čest. A přitom všem je církev, sbor, náš domov a nás trápí, když se v ní tak necítíme.

Jakoby to byla past, ze které není úniku. Tedy – úniku z ní je – nikdo nás přece nemůže nutit, abychom do církve, do sboru, patřili. Tento rozpor a pocit, že církev není k ničemu, jen k vzteku, se vskutku šíří a setkávám se s ním čím dál víc. Ale my to nechceme vzdát, trápí nás to, klademe si otázky a hledáme odpovědi. Co patří do sociologické oblasti, se kterou těžko můžeme něco dělat a co padá do oblasti výzvy k nově pojatému svědectví?

To nerozluštím. Ale myslím, že bychom si otázky klást měli. K čemu může být církev, k čemu může a má být náš sbor? Otevřeným společenstvím. A nyní si každý můžeme promýšlet, co to vlastně znamená. Jaké důrazy biblická první církev přináší. Jakou revoluci vlastně způsobila, když se otevřela zcela odlišnému jazykovému a tím i myšlenkovému světu pohanů. Byl by to dlouhý seznam. Obdivuji odvahu první církve a rád bych z ní něco vyprosil i pro nás.

Ale když jsem o tom všem přemýšlel, když jsem si formuloval, co bychom všechno jako církev měli, vrátil jsem se nakonec k větě, kterou mě kdosi povzbuzoval. Zapomněl jsem na to, kdo to byl, ale jeho věta mi stále zní hlavou: „Bratře, měli bychom víc vnímat církev jako dar. Ona přece jen není pouhou lidskou institucí.“ Touto větou bych chtěl skončit. Hodně mi pomohla. Doufám, že pomůže i vám.

Jiří Ort

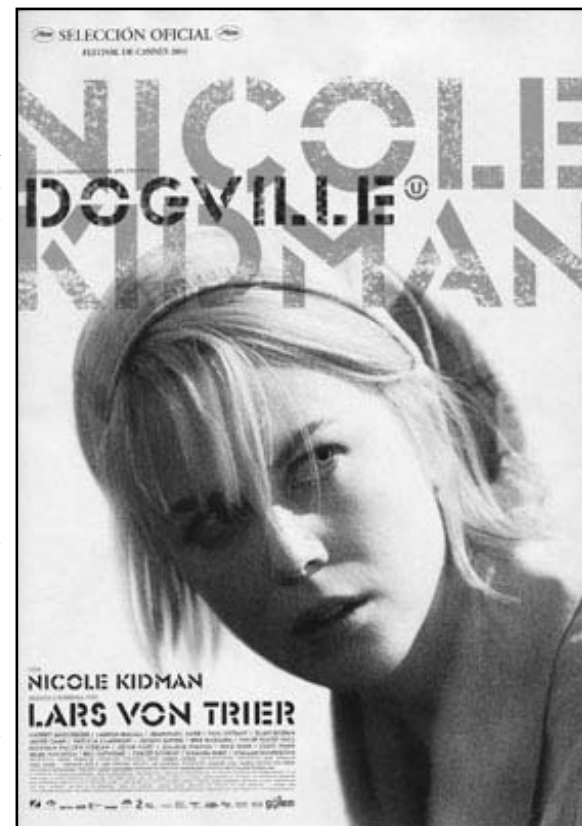
Lars von Trier: Dogville a Prolomit vlny

Rád bych se čtenáři Katakomb podělil o pocity, které ve mně tyto filmy vyvolávají a zároveň bych je rád pozval k jejich shlédnutí, neboť oba snímky uvedeme v květnu a červnu v undergroundovém filmovém klubu. Filmy Dogville a Prolomit vlny již nejsou žhavou novinkou, avšak stále ještě událostí posledních let. A to událostí ve světě filmu velmi významnou. Oba snímky sklídily řadu ocenění a dokonce byly předními světovými kritiky hodnoceny jako "film roku".

Novějším z obou děl, filmem Dogville (natočen 2003), to pro mne začalo. Když jsem jej před půlrokem na jednom domácím festiválku shlédnul, byl pro mne téměř zjevením - dánského režiséra Larse von

Triera a jeho tvorbu jsem do té doby neznal. Podobně na mne pak zapůsobilo jeho o sedm let starší dílo Prolomit vlny. Nehodnotím ani tak originalitu zpracování (především snímku Dogville, který je natočen v jediné velké místnosti s velmi minimalistickými kulisami) či skvělé herecké výkony (například krásné Nicole Kidman), ale především sílu příběhu, dynamiku jeho vývoje a vážnost otázek, které vyvolává. Oba filmy spojuje Trierovo významné téma trpící (a vykupující) ženy.

Připravte se na to, že jde o filmy dosti drsné. Věřím však, že Trierův záměr není provokovat, šokovat či znechutit. Autor chce vyprávět příběh. A používá neotřelé a silné prostředky. Oba filmy se dosti otevřeně zabývají lidskou sexualitou. Cílem není erotičnost, ale pravdivý pohled na tuto významnou součást života, který je při vši obraznosti vlastně velmi cudný. Je mistrovským uměním autora (jak to Trier dělá, je však pro mne tajemstvím), že dokáže diváka naprosto vtáhnout

Recepty 21

Recept vůbec ne svatodušní

Vydání Katakomb, které držíte v ruce, je vydání svatodušní. Redakční rada se tomu snažila přizpůsobit i obsah článků. I mě se můj manžel ptal, jestli neznám nějaký svatodušní recept. Nabízel mi nejspíš něco flambovaného. Nevím, jestli existuje nějaký typický svatodušní pokrm – nikdy jsem o žádném neslyšela – ani jsem nikdy nic neflambovala. Tedy vlastně jednou jsem při tom pomáhala. V roce 1975 jsme oslavovali 80. narozeniny mojí babičky v Brně. Máma pro ni přichystala překvapení, flambovaný dort. Z kousků banánu a do nich zapíchnutých mandlí jsme udělali svíčky. Ty jsme zalili lihem. Vzpomínám si, jak to bylo dobrodružné, jak jsme byli napjatí, jestli se moment překvapení vydaří. Dort jsme zapálili na chodbě a hořící donesli do slavnostně vyzdobeného pokoje plného příbuzných. Podařilo se.

Od té doby jsem nic neflambovala. Snad někdo z vás s tím má více zkušeností a podělí se o ně v některé z příštích receptových rubrik.

Dnes se tedy vracím k tomu, co jsem slíbila minule. K dalšímu receptu z kuchyně Alice Horné, jedné z našich pravidelných dopisovatelek. Cítuji tak, jak mi Alice napsala:

„Pokud má Danek rád kuřata, dám ti tip na rychlý a dobrý oběd, alespoň našim dětem to chutná. Napřed si připravíš přílohy - doporučuji těstoviny, já jsem dělala brambory. Na oleji uděláš osolená a opepřená kuřecí prsa, uložíš je na teplé místo. Do zbytku na pánvi naleješ sladkou smetanu (doporučuji šlehačku) a rozpustíš v tom tavený sýr Apetito. Asi dvě kostky na kelímek šlehačky. Je to hotový asi za tři min. Dobrou chuť.“

I já vám všem přeji dobrou chuť a těším se na vaše nápady.

Marie Ortová

Recepty předávejte sestře Marii Ortové - buď osobně (v kostele) nebo e-mailem (ortova@jabok.cuni.cz). Děkujeme.

-red-

Pozdrav z Kanady

Ve chvíli, kdy jsem měl přistávat v Torontu, píši tyto řádky v Praze a při nejmenším zde ještě pár dnů budu uvězněn. Není vždy vše tak, jak má být a jak si představujeme. V pondělí ráno jsem vstal poměrně brzy, uklidil jsem byt. Vypnul jsem ledničku, elektřinu a odnesl jsem odpadky do popelnice. Jenže dveře na dvůr zapadly. Nic jsem si z toho nedělal až do okamžiku, než jsem zjistil, že se nedají otevřít. Trapná situace. Spěchám na letiště a najednou je nejrychlejší cesta na letiště metrem. Začalo pršet a tak jsem se vypravil nejprve Cěčkem na Florenc. V okamžiku, když jsem nastupoval do Běčka, se přede mne nacpal jakýsi mladík. Jeho neurvalost mne až překvapila. On, jako kdyby si uvědomil chybu, otočil se ke mně a začal mi pomáhat s kufrem. Tak jsem mu poděkoval. Jenže jsem byl již uvnitř a on stále můj kufr nechtěl pustit. V ten okamžik jsem postřehl takovou maličkost, že on mi nechce pomoci s kufrem, ale od kufru. Soustředil jsem se na boj o kufr. Když jsem ho vybojoval a pronikl jsem dále do vozu, nával povolil a tento pomocník vystoupil. V ten okamžik jsem si uvědomil, že je zle. Podíval jsem se do kapes. Mobilní telefon tam byl, peněženka se 150 Kč taky. Chyběl však můj kanadský pas, dolary a letenka. Byl jsem v metru se 150 Kč a mířil na letiště. Tam mi vysvětlili, že bez pasu se cestovat nedá a poslali mne na policii. Která je kousek odsud. Rozpršelo se a já s kufry se brodil blátem na policii. Když jsem

tam dorazil, tak jsem byl poučen, že jsem to měl oznámit tam, kde se mi to stalo. Přesto zavolali kanadské velvyslance, kde přislíbili pomoc. Když jsem tam dorazil, vyplnil jsem patřičné formuláře a předložil zachráněný kanadský řidičský průkaz, objevila se jim odněkud kopie mého pasu a paní za sklem přislíbila rychlé vyřízení nového. V tu dobu bylo letadlo ČSA již někde nad Irskem. Vrátil jsem se do svého bytu. V televizi dávali druhý finálový zápas Slávie se Spartou. Den se odehrál v jiné režii, než jsem předpokládal. Příští letadlo ČSA letí ve čtvrtek. Snad budu šťastnější a jelikož mám telefon přepnutý z Toronta do Prahy, zavolal po chvíli telefon a Jiří mne vítal v Kanadě. Chvíli jsem mu vysvětloval, že jsem stále ještě v Praze. Pak mi sdělil, že se mu na Florenci jednou stalo něco podobného. Bylo to přesně stejné jako se mnou, jenže neměl peníze po kapsách. Že by to byli stejně usměvaví pomocníci s kufry anebo jen pocházejí ze stejné školy turistického ruchu? Jak by řekl jeden český autor: „Je to hrozné, ale alespoň to není nudné.“

Aleš Březina

Tento článek jsme převzali z časopisu Satellite jako malou, poněkud neklasicickou, vzpomínku na Alešův milý pobyt v České republice a především v našem sboru. Je nám líto, že měl tak „dobrodružný“ zážitek, ale doufáme, že to Aleše neodradí a budeme ho zanedlouho zase moci přivítat mezi námi. Budeme jen rádi, když tentokrát přijede i se svojí ženou Marií.

-JO-

Kdo zpívá, dvakrát se modlí

S užitkem jsem se zúčastnila sborové neděle s povídáním celocírkevního kantora Ladislava Moravetze o postních písních v našem evangelickém zpěvníku. UVědomila jsem si, jak jsem vděčná, že ve zpěvníku máme zastoupeny různé proudy spirituality, písně z různých prostředí. Já sama jsem při svém ročním pobytu v Německu, kde jsem se účastnila života luterského sboru, ocenila ještě víc písně, které máme u nás přeložené. Při jejich zpěvu v němčině jsem se mohla cítit duchovně „doma“ a vzpomínat na vršovický sbor, kde zní tytéž nápěvy. Zrovna tak se zařaduji při účasti na bohoslužbách jiných církví, když slyším známou melodii, ke které se mohu přidat.

Vím, že někteří mají radši mládežnické písničky ze Svítá, také je moc ráda zpívám a těší mě, že v každých bohoslužbách je aspoň jedna zařazena. Ale zrovna tak mě těší, že zpěvník se starými nápěvy a mnohdy archaickými těžkopádnými slovy máme. Je možné se v něm dotknout části „dědictví otců“, neboť i tradice má svou cenu a za svědectví víry našich předků můžeme být vděční. Považuji za nevýhodu některých společenství, která zpívají především současné, nově složené písně (např. letniční sbory), že jim chybí tento kontakt s historií. A to i tou osobní – každý si rád někdy zazpívá píseň, kterou zpíval na mládeži, při konfirmaci, při svatbě, i kdyby to bylo před 50 lety.

Velmi mě oslovil výrok jednoho mladého bratra faráře, když si mu účastník shromáždění stěžoval na nesrozumitelnost písně zpívané tu neděle: „Mně se zrovna tahle taky moc nelíbí, ale vnímám to tak, že nejsem ve sboru sám.“ Potěšilo mě, že respektuje různost mínění, i když určité písně třeba nejsou jeho styl - ostatně v onom sboru bylo zvykem, že písně pro nedělní bohoslužby vybíral předem podle tématu čtení pěvecký kroužek, který se s paní varhanicí scházel koncem týdne. Bohoslužby jsou nejen naším osobním setkáním s Bohem, ale i setkáním se společenstvím, kde se můžeme obohatit i tím, že se každému líbí jiný styl písní, jiný žánr. Třeba by bylo zajímavé si někdy udělat program sborové neděle o osobních zážitcích s některými písněmi. Například mně se vryl do paměti zážitek z tehdy povinné socialistické akce předávání občanských průkazů, kam naběhl mladík s kytarou coby kulturní vsuvka a zpíval popěvek textově nepřilíživě hodnotný – ovšem na melodii spirituálu, který máme ve Svítá se slovy: Sláva, vstává už z bázně Boží lid... Mělo to na mě účinek asi jako kdyby mi Bůh řekl: „Vidíš, i při takovéhle ‚pakárně‘ tu jsem s Tebou!“

Ještě něco oceňuji na zpěvnících, které má naše církev – že nejsou všechny nadšenecky rozjásané. Jsou církve, které neskládají písně na slova jako: Kde, Pane jsi? ...Dnes v duši mé noc je jen tmavá... nebo Temnou divnou mlhou bloudím sem a tam.... Těší mě, že naši skladatelé berou tuhle lidskou zkušenost vážně. Najdu slova, která si mohu zpívat i cestou domů v noci, abych si dodala odvalu, nebo když čekám na odvoz na operační sál. Z podnětu jedné knížky Wilhelma Bushe jsem se kdysi začala učit texty písní z paměti. On to bral jako přípravu na

Seniorátní dny mládeže

Stáří je naše budoucnost. Toto na první pohled ne zcela optimistické, leč nevyvratitelně pravdivé heslo mělo provázet mládežníky, kteří se rozhodli strávit první dubnový, krásný víkend na jarních seniorátních dnech v (na) Dobříši. Budoucnost, jak se hned první večer ukázalo, vypadá docela slibně. Úkoly, které jsme každý za své družstvo plnili, nám nastínily zdánlivě temné stránky stáří. Myslím, že až na drobné problémy s rozpoznáváním mincí poslepu, což však zřejmě nemělo prokazatelnou souvislost jen se zavázanýma očima, jsme docela obstáli. Navlékání nitě na jehlu, pokusům o nejdelší odkrojenou slupku od jablka či solidárnímu krmení improvizovaně nehybné mládeže mládeži nevidomou, předcházelo netradičně prosté představování každého z účastníků, přičemž jsme se dozvěděli i něco málo z jejich apetitu. Z velké části se ozývala nechuť ke špenátu, to jsme ale ještě netušili, že bude druhý den k obědu.

Unaveni, ale ještě při smyslech, jsme se pak pokoušeli v rámci večerního programu Mikuláše Vymětala, nakreslit sami sebe v sedmdesáti a představit si, co asi tak v té věkem definované budoucnosti budeme dělat. S pocitem, že to přeci jen ještě nebude zítra, jsme šli spát, a opravdu, ráno jsme se o mnoho blíže k vnučatům či vzpomínkám u prastarých deníků nedostali. V sobotu jsme tedy kromě špenátu k obědu trávili čas u zajímavých přednášek, týkajících se všemožných aspektů a postřehů ke stáří a jak se chovat ke starším lidem, jak se vzájemně chápat a jak třeba i pomoci a tak. Odpoledne se zábava rozutekla, aniž by se tím znehodnotila, jednak na focení fotorománu, dále pak na fotbal či na procházku.

K večeru jsme dávali dohromady ze svých různě fundovaných znalostí důležité dějinné události životů našich babiček a po večeri se na půdě sborového domu, kde se odehrávaly přednášky a kde se spalo, vyvedl nápad s čajovnou. U rozličných druhů čajů jsme hráli hry a myslím, že se i dobře bavili. V rámci čajovny se též promítl fotoromán, docela povedený, takže jsme se zasmáli a šli spát. Ne, ještě se nedá zamlčet hraní si na dostihy, čímž nemyslím dostihy a sázky, ale opravdu výbornou hru se vším všudy, co je k vidění na dostizích. Kdyby se mi to podařilo pěkně nějak srozumitelně vysvětlit, jistě bych to i vysvětlila, zvláště, když si ještě vzpomenu na dvě další hry v kruhu, ať už s evangelickým či keltským zaměřením, zkrátka bylo to parádní, jako celé seniorátní dny.

Anna Trojanová

o službu vážně nemocným lidem v domácím prostředí, kteří se blíží k závěru svého pozemského života. Sdružení spolupracuje se specialisty na léčbu bolesti, s duchovními, psychology a sociálními pracovníky.

Více informací najdete na: www.centrum-cercany.cz

Druhá sbírka je na povodně resp. pro lidi, kteří byli opět vytopeni při záplavách na jaře letošního roku, někteří lidé jsou bez přístřeší a čekají zda se vůbec budou moci vrátit do svých domovů či budou jejich domovy strženy, protože jsou staticky narušeny. Jiní přišli o vybavení bytů. Povodně zmizely z televizních obrazovek, ale ne ze života našich spoluobčanů.

Děkuji, že pamatujete na tyto důležité věci – variabilní symbol na hospic je 30+vaše osobní číslo a na povodně 40+vaše osobní číslo, nebo můžete svůj příspěvek předat osobně na sběrací listinu ve sboru.

Magdalena Jelínková

Seniorátní setkání mladší mládeže

V úterý 21. března se konalo ve Vršovicích setkání mladší mládeže z pražského seniorátu.

Potkal jsem tváře, které mě byly dobře známé, ale i mnoho nových a sympatických lidí, kteří přišli buď sami nebo se svými faráři. I přes hodně utajené prostory vršovického sboru dorazilo asi přes třicet lidí. Program byl organizován klasicky jako první biblický a druhý nebiblický, novinkou byla přestávka s čajovnou a společným popovídáním.

Téma celého setkání Taháky, podvody jízda na černo... jsme řešili spolu s Filipem Kellerem, který vybral biblický příběh o nepoctivém správci. Brzy jsme zjistili, jak je to příběh problematický, odpovědi na otázky jsme dávali jen horko těžko a dobírání se k myšlence textu nás stálo velké úsilí. Text jsme ještě probrali všichni společně pod Filipovým vedením a přece jen jsme se k něčemu dobrali, i když jsme zjistili, že nastíněné téma, má mnohem širší dopad a vyžaduje si několikrát víc času.

O přestávce s čajovnou jsme se dobře bavili, ať už o tématech nabídnutých, nebo o tématech spontánně vylupovaných.

Druhý program připravila Dráža Havlíčková, bavili jsme se o vymezení vlastní osobnosti, o poznání sebe sama a svých hranic. Ve dvojicích jsme si zkoušeli ochotu pustit si k tělu někoho jiného.

Program byl klasicky proložen zpíváním ze Svítáku.

Akce překvapila svou vysokou návštěvností, k čemuž přispěli velkým dílem i někteří faráři, kteří přivedli své konfirmandy a mládežníky.

Akci provázela přátelská atmosféra a myslím, že i přes decentní zmatenost mohla být pro každého z účastníků přínosem.

Jakub Ort

pobyt ve vězení, mě to dost posloužilo v nemocnici. A když je mi smutno, nemusím se rvát do zdánlivě povinné křesťanské křečovitě radosti (ani Bůh nás k tomu nenutí, nechal své svědky předat nám mnohé texty vypovídající i o strachu a pochybnostech - třeba žalmy), začnu nějakou smutnou píseň – třeba v slzách, a někdy se stane, že sama ta písnička mě „přeladí“ k důvěře v Boží ochranu.

Ostatně s písněmi zacházím dost volně – když se mi některá líbí a vadí mi, že je krátká a přezpívám ji rychle, doskládám si tam jednu nebo dvě sloky podle osobního pocitu, jen tak pro sebe, aby mluvila opravdu za mě. Kdysi jsem byla ještě drzejší a neváhala využít různé „světské“ melodie. Když jsme na základní škole donekonečna omílali Píseň práce, složila jsem si na ni křesťanská slova, aby mě to tak neštvalo. A když zpívala celá třída „Ta práce matka pokroku...“, nepozná se jeden hlásek polohlasně notující „Pán Ježíš, ten nás miluje...“, to uznejte. Jen když jsem se pochlubila na hodině náboženství se svým textem, byl z toho Michael trochu rozpačitý - jak reagovat na tohle, to je na teologii určitě neučili!

Čím dál víc si uvědomuji, jak je důležité při shromáždění společně zpívat. Když nemáme tolik rozvinutou liturgii, která by se společně recitovala nebo zpívala, jak tomu bylo v první církvi a jak to zachovaly některé větve křesťanstva (včetně některých protestantských), je zpěv vlastně hlavním vyjádřením duchovní sounáležitosti celého shromáždění při bohoslužbách. Kromě vyznání víry a modlitby Páně je píseň jediným hlasitým projevem. Nejsme přece na shromáždění pasivními diváky a posluchači, kteří sledují výkon toho, kdo „je tu od toho“ („studoval to a je za to placen“), ale jsme aktéři, spolutvůrci, část celosvětového Božího lidu – a jsme i díky písním sjednoceni s bratry a sestrami nejen po světě, ale i s těmi, kteří nás předešli a již zpívají Bohu chvalozpěvy před Jeho trůnem. Písní chválíme Boha, ale také prosíme o dar správného slyšení Jeho Slova před čtením, děkujeme za zvěstování Slova po kázání, prosíme o pomoc v přímlovkách a písní si přivlastňujeme závěrečné požehnání. A tak ráda zpívám i ty archaické kostřbaté věty – kdo ví, třeba té sestře vedle mě nebo bratrovi přede mnou připomíná něco, co je jim drahé.

Hanka Gottwaldová

Lobkovický graduál - inícia „S“ s motivem „Seslání Ducha sv.“ (kolem r.1500)

Sen o církvi - pro vršovický sborový dopis -

Zajímalo by mě, kolika lidem se v noci zdají sny o církvi. Známe sny, ve kterých figurují druzí lidé, někdy i ti, kteří už s námi roky nežijí. Ale eklesiologickým (církvevědným) sněním, ani Hospodin, myslím, neobdarovává, natož aby takový dar byl považován za míru jeho lásky k člověku (srov. Ž 127,2) Zadané téma přijímám jako podnět pro hru představitosti ve vztahu k možnostem a rezervám ČCE.

Co tedy je v možnostech společenství církve, které tvoříme? Snít o církvi znamená najít mnoho rezerv a možností. Také je vidím, však v této církvi žijí přes padesát let. Neuspořádaně mě napadají následující věci: řády, které si vytváříme, nebo přejímáme od svých předků, neznáme a nedodržíme; církve chápeme jako prostor pro sebeuplatnění; nedokážeme své vztahy stavět na evangeliu, ačkoliv o tom dokážeme vcelku slušně hovořit; biblické hodiny spíše nepotřebujeme než potřebujeme; snadno se dáme zatáhnout do debaty, zdali živé nedělní kázání v kostele není dnes již tím nejvíce postradatelným; křesťanská etika a morálka nám říkají čím dál méně; dokážeme už psát i zbožné anonymní dopisy a vzdávat se pravidel normální lidské slušnosti. A co teprve, když se zadívám do oblasti vzájemných očekávání; nároků na druhé a na sebe sama; na schopnost milovat druhé jako sebe sama; případně i chut' vzít odpovědnost věrohodně na sebe a motivovat (nebo táhnout) tak druhé. A co teprve strach z misie, z nároků na děti a mládež. Kdybych chtěl vytvořit program toho, co církve musí zvládnout a vykonat, vznikl by slušný dokument. Otázka jiná je ta, k čemu by takový text vlastně byl.

Spíše přemýšlím o tom, proč se mi tak málo chce do úsilí o krásnou instituční církev. Možná proto, že to, co se jeden den jeví jako bažina, do které se boříme a ve které přešlapujeme, se může pozítří ukázat prospěšnou zkušeností. Ale hlavně se mi do toho nechce proto, že společenství církve je prostor, který vždycky bude tvořen lidmi. Jak těmi, kteří si více nebo méně uvědomují svůj stav, není jim lhostejný a chtějí s tím něco dělat. V chuti – něco s tím dělat – se setkávají s těmi dalšími, jedni vypadají silněji, jiní slaběji, jedni odvážněji, jiní unaveněji, ale jsou v tom spolu. Jednotný program ani obraz žádoucího výsledku pro tak rozmanitou skupinu nelze ušít. Spíše lze přijmout za svůj trpělivý a porozumivý přístup, v němž co nejvíce lidí bude rádo umět chápat, že pokud jejich společenství nebude formováno „shůry“, rozpadne se tak jako tak.

Své snění o církvi považuji za jakýsi výlet, ze kterého se vracím zpátky na zem Českobratrské církve evangelické. Vracím se s vděčností k pohledu dávných Českých bratří, kteří vyznali: *O svém pak shromáždění aneb jednotě to my smýšlíme a držíme, což i o jiné kterékoli křesťanské jednotě malé nebo velké*

Sdílení / Zkušenosti / Názory Setkání brigádníků v Tisu a církve

Píšu článek do nové rubriky a píšu ho, protože mám radost. Protože jsem zažil něco velice vzácného. Dostal jsem pohlavek. Výhovný. Ale ono to bylo spíš pohlazení s upozorněním: „Podívej, tohle všechno jsi dostal darem, pořád máš řeči.“

V mé úvodní úvaze je mnoho pochybností, které končí nástiněm řešení – uvědomit si, že církve je dar. A já to směl prožít velice intenzivně.

Asi od roku 1970 se začaly konat brigády ve sboru naší církve v Hronově. Vedli je manželé Strádalovi. Postupně se akce rozrůstala i na Broumov a Tis a nabalovali se noví a noví lidé, kteří se brigád účastnili. A mohli prožívat atmosféru vstřícnosti, přátelství a hluboké, přirozené víry. Já se těchto brigád zúčastnil jen několikrát – rozhodně v porovnání s mou ženou Marií a mnoha a mnoha dalšími. Přesto se odvažuji na setkání brigádníků napsat malou reakci.

Vzpomínky na Hronov, Broumov a Tis patří tak trochu do našeho „rodinného stříbra“. Vždyť tam spadá mnoho našich společných zážitků z mládí. Ale jako bych na jeden důležitý rozměr zapomněl.

Až letos se mi tyto vzpomínky začaly oživovat. Ve sboru na Vinohradech zastupovali Martina Zikmunda manželé Strádalovi a my jsme k nim šli na návštěvu. Už toto krátké setkání nám silně připomnělo atmosféru hronovských brigád. Navíc se již před rokem Marie spolu s Míšou Růžičkovou rozhodly zorganizovat setkání brigádníků. Bylo to neskutečné množství práce, které s přípravou setkání Marie měla, ale výsledek byl nad očekávání.

Nešlo o množství lidí, kteří přijeli, i když i to bylo úctyhodné (bylo jich asi přes 110). Šlo o atmosféru setkání lidí, z nichž někteří se dlouho neviděli, osud je zavál všude možné a život se často ukázal být velice těžkým. Ale všude byla cítit vděčnost. Vděčnost za to, co jsme směli prožívat a co jsme směli přijmout do svých životů. Že jsme je dostali jako dar od Pána Boha a máme o tom svědčit každý den po celý život.

Když jsem to vše viděl a zažíval, tak jsem si velice silně uvědomil sám pro sebe – práce v církvi má smysl. Je to skutečně práce na Boží vinici. A úroda? To nechávám na Pánu Bohu. Ta, kterou jsem viděl o tomto víkendu v Tisu v Orlických horách, mi vzala dech.

Jiří Ort

Archové sbírky

Milé sestry a bratři,
dovoluji si Vás upozornit na dvě archové sbírky, které vyhlásilo staršovstvo našeho sboru, první je na kamenný hospic DOBRÉHO PASTÝŘE v Čerčanech – má mít kapacitu 30 lůžek a bude součástí kulturního a duchovního centra s kostelem Nejsvětější Trojice a školou s centrem volného času. V těsné blízkosti hospice se plánují i malé byty. Hospic ještě nestojí, ale občanské sdružení TŘI provozuje již druhým rokem terénní hospicovou službu, která je zatím jedinou v celých Středních Čechách. Jedná se

identifikovat se s církví dnes není vůbec snadné

I křesťanství už dokázalo vypěstovat vůči nepříjemným úkolům specifickou imunitu. Slabosti a dysfunkce církvi proto vidí kdekdo. Jenže každá církev je slabá nebo silná, skvělá nebo ohavná právě tak, jak jsou skvělí nebo odpudiví ti, kdo ji vytvářejí den co den v Duchu svatém jako neviditelný chrám z živých kamenů (1Pt 2, 5). Církev se učí důvěřivosti a jednotě tím, že se jí učíme my. Kdo tedy opravdu doufá, že jeho osobní víra bude jeho důvodem jeho osobní spásy, neměl by chodit za školu, když se jeho přátelé a bližní učí existenciálně pravdivé víře ve své věřící obci.

Jan Konzal

Novinka v Katakombách

Často nenacházíme zrovna vhodnou inspiraci pro napsání článku stránkového rozsahu. Jindy neprojde naší vlastní kritickou kontrolou to, co jsme právě vytvořili. Avšak v životě se přece často setkáváme s něčím, co nám udělalo radost, nějak nás povzbudilo a rádi bychom to sdělili druhým. Mnohdy se to dá vyjádřit jen několika větami a nepotřebujeme dlouho spekulovat o konstrukci článku a jeho literárním zpracování. Redakce našeho Sborového dopisu Katakomby proto zavádí novou stálou rubriku:

Sdílení / Zkušenosti / Názory

Tuto rubriku najdete již v tomto čísle sborového dopisu. V ní budeme zveřejňovat krátké zprávy, které nám můžete předat v libovolné psané formě, elektronickou poštou (*evang10vrs@atlas.cz*) nebo i ústně. Důležité je, aby tu byly hlasy co největšího počtu našich bratří a sester nebo příspěvky náhodných hostů. Ať náš sborový časopis spěje k cíli být skutečně "náš".

O čem budeme psát? O tom, co se nám ve sboru líbí i o tom, co třeba postrádáme. Co mě zvláště oslovilo v minulém kázání. Jak se mi líbil program seniorů / mládeže / třicátníků. Naše zkušenosti z křesťanské služby. Upozornění na potřebné. Zdravé impulsy pro naše společenství. Nové motivy pro sborovou práci. Co jsem viděl a zažil v jiném sboru. Pozdravy vzdálených. Jubilea událostí a narozenin. O funkci dětí ve sboru. Ohlasy četby. Reflexe výstav. Komentáře k veřejným událostem. A spousta jiných věcí, na které přijdete sami.

-red-

smysliti sluší. Že totiž sama ona církví svatou obecnou není, ale částkou toliko její. (Čtyři vyznání, 145n) Co to pro mě znamená? Že svatou směřodatnou církví nebudeme nikdy, protože jí ani být nemáme. Máme však chtít být takovým společenstvím, ve kterém platí následující podmínky toho, aby i částka Kristovy církve byla čistá: Kristus se káže, slovo evangelia zvěstuje, svátosti podle ustanovení Kristova přisluhují, řád i kázeň mocí klíčů království Božího vede a lid věrný to přijímaje skrze to v jednotu víry, lásky a naděje se poji a na Kristu vzdělává. (Čtyři vyznání, 144n)

Joel Ruml
(Synodní senior ČCE)

Španělská epištola Tomáše Amfibola Trojana Granada 27. 4. 2006

*Mezi čtyřmi přívlastky je vždy jeden nesprávný, který to je?
Rozumí se samosebou, že test se vztahuje ke Španělsku, přesněji k Andaluzii.*

- 1) ŠPANĚLÉ – kouřící, tiší, chlupatí, hraví
- 2) ŠPANĚLKY – zvonící, veselé, kypré, prkenné
- 3) ULICE – přímé, bílé, cvrlikavé, žhavé
- 4) KÁVA – sladká, ledová, silná, báječná
- 5) VENKOV – rozkvetlý, oslíkatý, voňavý, blechoprostý
- 6) PANNA MARIA – zbožňovaná, sexy, bledá, všudypřítomná
- 7) JEŠTĚRKY – bleskurychlé, spokojené, nepočtené, velkohubé
- 8) HORY – zakulacené, mlčenlivé, bodlinaté, hvězdnaté

Správné odpovědi zkontroluji, jakmile se vrátím.

Pozdravujte, prosím, srdečně ve sboru, kde jsem sice méně než řídský host, přesto právě tam se cítím nábožensky zakotven.

Myslím na vás,

Amfibol

(„Gracias, Amigo. Atender el si y hacer uso de bonanza! Mucho fortuna. Adios“ -red-)

K čemu dnes církve ?

Všichni víme, že instituce vycházejí z módy. Někdy nelitujeme, jindy se smiřujeme, prostě je to tak. A tak i v církevním životě dochází už delší čas na lámání chleba. Většina neangažovaných se domnívá, že církevně organizované náboženství nepotřebuje, ti angažovaní se v duchu ptají, má-li jejich církev ještě smysl.

nepotřebujeme prostředníky

Víra je svou podstatou věc osobní a spása je božím darem. Víra se dnes živí nejen z kázání a ze soukromého čtení Bible. Na prvý i druhý pohled se zdá, že dnešní protestant už církev na cestě za spásou obvykle nepotřebuje. A tak se běžnému věřícímu jen s obtížemi hledá nějaký přesvědčivý důvod pro podporu církevní instituce.

Nebude náhodou, že na zralou, tedy plody nesoucí novozákonní víru už od samých dějinných počátků nestačili jednotlivci samotní, věřili vždy v rámci nějakého My. Ježíš vyžaduje od svých nejen víru na způsob Abrahama, ale abrahamovskou víru *evangelium*. Vyžaduje nejen věrnost, ale věrnost *při změnách smýšlení*. Bez interakcí s bližními by naše osobní víra neuzrála, neplodila by. Vztah k bližním je jak známo jediným legitimním měřítkem kvality vztahu jednotlivce k Bohu. Pak se následování Ježíše naší Bible bez bližních prostě neobejde. Na tvářích svých bližních můžeme bezpečně číst, jak se nám daří naše osobní víra nebo láska, jestli naše doufání je malováním strak na vrbě.

Víra křesťana je totiž svou povahou dialogická podobně jako ta pravda, o kterou víře jde. A ten dialog je třeba vést nejen s Bohem a jeho dílem, ale také s osudy těch, kterým říkáme bližní nebo nepřítelé. Bez toho dialogu zůstaneme zajatci svých oblíbených iluzí. Až osobní *víra sdílená* s přáteli i s konkurenty, s lidmi hlubokými i mělkými získává důvěryhodné *kritické prostředí* udržující osobní víru nad pokušením třeba k infantilní důvěřivosti při honbě za duchovními prožitky.

Církev je především takovým kritickým prostředím; život v církvi a s církvi je matečným louhem, ze kterého se postupně vynořuje naše originálně jedinečná osobní víra. Je vírou evangelium, pokud dokáže sjednocovat, smiřovat protiklady svobodných a přesto odpovědných lidí. Není to nijak moderní výmysl, od nejstarších dob se Pánovo shromáždění - ekklesia, církev – rozpoznávalo podle toho, jak se v jejich dennodenní praxi odvíjela *koinonie* (společenství, obecnost), *liturgie* (veřejná bohopocta), *diakonie* (služba potřebám druhých) a *martyrie* (dosvědčování smysluplnosti osobní víry). Teprve praxe v těchto z principu společných akcích dá vysvědčení o víře, od které přichází spása hodná Boha našeho Pána Ježíše.

církev je dílem sjednocování v Kristu Ježíši

Církev může a má být Stanem setkávání, který vyhledávají ti, kdo se potřebují anebo chtějí potkat se Vzkříšeným. Netvrdím, že Vzkříšeného nelze potkat jinde a jinak než uvnitř církevního shromáždění. Stan církve ovšem má tu výhodu, že se k němu váže Ježíšovo zaslíbení: Bude tam k dispozici (kdykoli se najdou aspoň

dva nebo tři v „jeho jménu“ sjednocení). Je tu řeč o zaslíbení shromáždění „lidí shodné krevní skupiny“, lidí ochotných sjednocovat se vzájemně na bázi porozumění Ježíšovu životnímu stylu. To už není jen institucionalizovaný zdroj informací a příležitost k jistým rituálům. Tu a tam můžeme zakusit, že to společenství srdcí opravdu funguje. Proč ale jen tu a tam?

role smiření a mezilidského sjednocení

To naše „shromažďování ve jménu“ mívá možná nepříliš patrné, ale rozhodně významné chybičky na kráse. Naše křesťanské církve se shromažďují z různých (ušlechtilých i méně ušlechtilých) důvodů; a nebývá to vždy sjednocení právě v Ježíšově jménu. Ty lepší z velkých papežů i císařů středověku vedla například idea donutit lidi k dobrému životnímu stylu třeba silou křížových výprav. Prostě církev středověku i její dědičky v novověku přinejmenším občas vedou i jiní velikáni než Ježíš ukřižovaný. Církve pak bojují za pravdu, za pokrok, za tradici, za mír, za vzdělání... Samé pěkné a užitečné věci, ale církve mají před sebou úkoly specifické, které za ně nikdo jiný neudělá. Například umění budit naději i poté, kdy zemřela i ta poslední naděje. Nebo smiřovat, sjednocovat i ty, kdo už o nic takového nestojí.

Nic pak nerozeštvte spolupracující přátele tak spolehlivě, jako archetypální snaha jednotlivce ovládat druhé. Ježíš odevzdal svým šanci čelit takovým úskalím právě úsilím o takovou jednotu, která smiřuje pravdy vzájemně protikladné. Úsilí o sjednocování Ježíšových učedníků navzdory všem jejich personálním odlišnostem patří k obligátním výrazům věrnosti Ježíšově testamentu. Ať už čteme Ježíšův testament z popisů Paschy u synoptiků nebo u Jana, vždy to jde realizovat jen v rámci My: Tělo rozlámal Ježíš pro druhé, a umývání nohou druhým dostane smysl nikoli z rituálu, ale když služba jednoho zazáří v čistotě srdce těch druhých.

víra evangelium něco světu dluží

Ale je tu ještě jeden významný argument pro ochotu věřit a těšit se z milosti ospravedlnění nejen v komůrce vlastního srdce, ale právě ve shromáždění církve. Je tu výslovné přání Ježíše, aby se funkce společenství jeho přátel obešly bez využití a pochopitelně i zneužití moci. To je věc, která se křesťanským církvím ani po tisíciletích příliš nedaří. A svět takové umění ovládat ani nemíní. Právě Ježíš totálně bezmocný vykoupil lid a učinil jej svým lidem.

Moc příliš chutná, a proto připadá mnohým, že v chuti života nesmí chybět. A tak se pod různými záminkami domáhají buď vládnout coby autority, anebo naopak být ovládáni citelnou opratí a považovat to otroctví za bohopoctu. Marně varuje Ježíš: Kdo se natahuje po větší moci ve své ruce nebo nad sebou, ani netuší, co to s ním nakonec udělá. A (podle Marka v 10. kapitole) k tomu dodává: "Víte, že ti, kterým se líbí vládnout nad národy, nad nimi panují a jejich velikáni nad nimi užívají moc. *Tak to ale mezi vámi nebude*. Kdokoli by mezi vámi chtěl být veliký, bude vaším služebníkem, a kdokoli by mezi vámi chtěl být první, bude otrokem všech."